

Landstingsstyrelsen

**Yttrande över promemorian Hälsoväxling för aktivare rehabilitering och omställning på arbetsplatserna (Ds 2016:8)**

Föredragande landstingsråd: Peter Carpelan

**Ärendebeskrivning**

Socialdepartementet har berett Stockholms läns landsting möjlighet att yttra sig över promemorian Hälsoväxling för aktivare rehabilitering och omställning på arbetsplatserna (Ds 2016:8).

**Förslag till beslut**

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att avge yttrande till Socialdepartementet över promemorian Hälsoväxling för aktivare rehabilitering och omställning på arbetsplatserna (Ds 2016:8) i enlighet med landstingsdirektörens förslag till yttrande.

**Landstingsrådsberedningens motivering**

Socialdepartementet har givit Stockholms läns landsting möjlighet att yttra sig över promemorian Hälsoväxling för aktivare rehabilitering och omställning på arbetsplatserna (Ds 2016:8).

Promemorian föreslår att arbetsgivare ska betala en särskild sjukförsäkringsavgift å 25 procent av arbetstagarnas sjukpenning från och med dag 91, så kallad medfinansiering.

Stockholms läns landsting avstyrker förslaget bland annat mot bakgrund av att det redan idag finns tillräckligt starka ekonomiska incitament för att arbeta förebyggande och aktivt medverka till att medarbetare ska kunna återgå i arbete. Landstingsstyrelsens förvaltning bedömer vidare att kostnaderna för landstinget skulle överstiga den föreslagna kompensationen i form av sänkt arbetsgivaravgift.

SKRIVELSE  
2016-05-11

LS 2016-0494

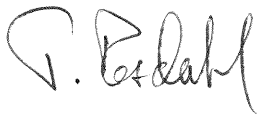
Därutöver ska tilläggas att Stockholms läns landsting aktivt arbetar med kompetensförsörjningsfrågorna. I det arbetet är till exempel frågor såsom förbättrad arbetsmiljö och schemaläggning som ger förutsättningar till ett hållbart arbetsliv centrala.

### **Beslutsunderlag**

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 2 maj 2016

Förslag till yttrande

Förord i promemorian Hälsöväxling för aktivare rehabilitering och omställning på arbetsplatserna (Ds 2016:8)



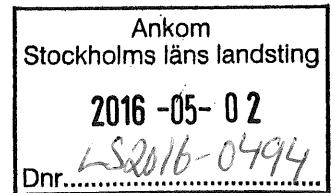
Torbjörn Rosdahl



Peter Carpelan

Carl Rydingstam

Landstingsstyrelsen



Rote IV

## Yttrande över promemorian Hälsoväxling för aktivare rehabilitering och omställning på arbetsplatserna (Ds 2016:8)

### Ärendebeskrivning

Socialdepartementet har berett Stockholms läns landsting möjlighet att yttra sig över promemorian Hälsoväxling för aktivare rehabilitering och omställning på arbetsplatserna (Ds 2016:8).

### Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 2 maj 2016  
Förslag till yttrande  
Förord i promemorian Hälsoväxling för aktivare rehabilitering och omställning på arbetsplatserna (Ds 2016:8)

### Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att avge yttrande till Socialdepartementet över promemorian Hälsoväxling för aktivare rehabilitering och omställning på arbetsplatserna (Ds 2016:8) i enlighet med landstingsdirektörens förslag till yttrande.

### Förvaltningens förslag och motivering

#### *Sammanfattning*

I promemorian föreslås att arbetsgivare ska betala en särskild sjukförsäkringsavgift om 25 procent av arbetstagarnas sjukpenning från och med dag 91 i sjukfallen, så kallad medfinansiering. Förvaltningen avstyrker förslaget, bland annat mot bakgrund av att det redan idag finns tillräckligt starka ekonomiska incitament för att arbeta förebyggande och aktivt medverka till att medarbetare ska kunna återgå i arbete. Förvaltningen bedömer dessutom att kostnaderna för landstinget skulle överstiga den föreslagna compensationen i form av sänkt arbetsgivaravgift.

*Bakgrund*

I promemorian Hälsoväxling för aktivare rehabilitering och omställning på arbetsplatserna (Ds 2016:8) lämnas förslag till medfinansieringssystem som innebär att arbetsgivare ska betala en särskild sjukförsäkringsavgift om 25 procent av arbetstagarnas sjukpenning från och med dag 91 i sjukfallen. Det ska finnas ett fribelopp som ska fungera som skydd mot alltför höga kostnader för små arbetsgivare. Arbetsgivaravgiften föreslås sänkas med 0,16 procentenheter för att kompensera för de ökade kostnader som den rörliga sjukförsäkringsavgiften medför, med syftet att reformen i princip ska bli kostnadsneutral. Den särskilda sjukförsäkringsavgiften ska beräknas och beslutas av Försäkringskassan och debiteras arbetsgivarens skattekonto.

Promemorian utgår ifrån det beslut regeringen fattade i september 2015, om en målsättning att sjukpenningtalet ska uppgå till högst 9,0 dagar vid utgången av 2020 samt regeringens åtgärdsprogram för ökad hälsa och minskad sjukfrånvaro. Syftet med förslagen i promemorian är att ge arbetsgivarna ökade ekonomiska drivkrafter att genom förebyggande insatser, arbetsanpassning och arbetsplatsnära rehabilitering minska ohälsan bland arbetstagarna.

*Överväganden*

Den mycket korta remisstiden från Socialdepartementet medför att landstingets yttrande enbart är översiktligt och att de ekonomiska konsekvenserna av förslaget för landstinget inte har kunnat utredas tillräckligt.

De översiktliga beräkningar som förvaltningen har gjort av förslagets ekonomiska effekter för landstinget visar att förändringen inte skulle vara kostnadsneutral. Bedömningen är att landstingets kostnader för långtidssjukskrivna medarbetare skulle komma att vara högre än den kompensation som föreslås ges genom sänkt arbetsgivaravgift.

Landstinget arbetar, både som arbetsgivare och huvudman för hälso- och sjukvården, med att förebygga ohälsa och delta aktivt i rehabiliteringsprocessen. De ekonomiska incitamenten för landstinget att arbeta förebyggande och aktivt delta för att medarbetare ska kunna återgå i arbete är redan idag höga. Långa sjukskrivningar medför stora kostnader för landstinget som arbetsgivare och som huvudman för hälso- och sjukvården. Förslaget om medfinansiering för arbetsgivare skulle dessutom enligt förvaltningens mening bidra till att utestänga personer med ökad risk för ohälsa från arbetslivet.


Förvaltningen avstyrker därför promemorians förslag. Förvaltningens samlade synpunkter framgår av bilagt förslag till yttrande.

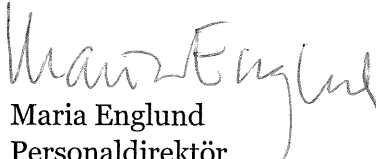
#### **Ekonomiska konsekvenser av beslutet**

Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser.

#### **Miljökonsekvenser av beslutet**

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

  
Toivo Heinsoo  
Landstingsdirektör

  
Maria Englund  
Personaldirektör

Socialdepartementet  
S2016/02521/SF**Yttrande över promemorian Hälsoväxling för aktivare rehabilitering och omställning på arbetsplatserna (Ds 2016:8)**

Stockholms läns landsting har beretts möjlighet att yttra sig över promemorian Hälsoväxling för aktivare rehabilitering och omställning på arbetsplatserna (Ds 2016:8). Den korta remisstiden medför att landstingets yttrande enbart är översiktligt samt att de ekonomiska konsekvenserna av förslaget för landstinget inte har kunnat utredas tillräckligt.

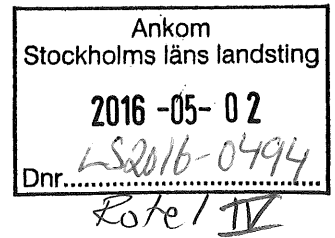
Stockholms läns landsting avstyrker de förslag som förs fram i promemorian.

Den föreslagna förändringen kommer att medföra en tydlig förskjutning av kostnader för sjukskrivningar från staten till kommuner, landsting och regioner. Landstingets kostnader uppskattas öka med trettio procent, trots föreslagen kompensation med sänkt arbetsgivaravgift.

Stockholms läns landsting delar arbetsgruppens syn att det är angeläget att arbetsgivare tar ett aktivt och omfattande ansvar för en hälsofrämjande arbetsmiljö och en ändamålsenlig rehabiliteringsprocess. Landstinget arbetar aktivt, både som arbetsgivare och huvudman för hälso- och sjukvården, med att förebygga ohälsa och delta aktivt i rehabiliteringsprocessen. De ekonomiska incitamenten för landstinget att arbeta förebyggande och aktivt delta för att medarbetare ska kunna återgå i arbete är redan idag höga. Långa sjukskrivningar medför stora kostnader för landstinget som arbetsgivare och som huvudman för hälso- och sjukvården.

Stockholms läns landsting menar vidare att förslaget om medfinansiering för arbetsgivare riskerar att utestänga personer med ökad risk för ohälsa från arbetslivet, en risk som också lyfts fram i promemorian. Detta kan komma att leda till diskriminering av grupper som har en högre

Landstingsstyrelsen



## Yttrande över promemorian Hälsoväxling för aktivare rehabilitering och omställning på arbetsplatserna (Ds 2016:8)

### Ärendebeskrivning

Socialdepartementet har berett Stockholms läns landsting möjlighet att yttra sig över promemorian Hälsoväxling för aktivare rehabilitering och omställning på arbetsplatserna (Ds 2016:8).

### Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 2 maj 2016  
Förslag till yttrande  
Förord i promemorian Hälsoväxling för aktivare rehabilitering och omställning på arbetsplatserna (Ds 2016:8)

### Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att avge yttrande till Socialdepartementet över promemorian Hälsoväxling för aktivare rehabilitering och omställning på arbetsplatserna (Ds 2016:8) i enlighet med landstingsdirektörens förslag till yttrande.

### Förvaltningens förslag och motivering

#### *Sammanfattning*

I promemorian föreslås att arbetsgivare ska betala en särskild sjukförsäkringsavgift om 25 procent av arbetstagarnas sjukpenning från och med dag 91 i sjukfallen, så kallad medfinansiering. Förvaltningen avstyrker förslaget, bland annat mot bakgrund av att det redan idag finns tillräckligt starka ekonomiska incitament för att arbeta förebyggande och aktivt medverka till att medarbetare ska kunna återgå i arbete. Förvaltningen bedömer dessutom att kostnaderna för landstinget skulle överstiga den föreslagna compensationen i form av sänkt arbetsgivaravgift.

*Bakgrund*

I promemorian Hälsoväxling för aktivare rehabilitering och omställning på arbetsplatserna (Ds 2016:8) lämnas förslag till medfinansieringssystem som innebär att arbetsgivare ska betala en särskild sjukförsäkringsavgift om 25 procent av arbetstagarnas sjukpenning från och med dag 91 i sjukfallen. Det ska finnas ett fribelopp som ska fungera som skydd mot alltför höga kostnader för små arbetsgivare. Arbetsgivaravgiften föreslås sänkas med 0,16 procentenheter för att kompensera för de ökade kostnader som den rörliga sjukförsäkringsavgiften medför, med syftet att reformen i princip ska bli kostnadsneutral. Den särskilda sjukförsäkringsavgiften ska beräknas och beslutas av Försäkringskassan och debiteras arbetsgivarens skattekonto.

Promemorian utgår ifrån det beslut regeringen fattade i september 2015, om en målsättning att sjukpenningtalet ska uppgå till högst 9,0 dagar vid utgången av 2020 samt regeringens åtgärdsprogram för ökad hälsa och minskad sjukfrånvaro. Syftet med förslagen i promemorian är att ge arbetsgivarna ökade ekonomiska drivkrafter att genom förebyggande insatser, arbetsanpassning och arbetsplatsnära rehabilitering minska ohälsan bland arbetstagarna.

*Överväganden*

Den mycket korta remisstiden från Socialdepartementet medför att landstingets yttrande enbart är översiktligt och att de ekonomiska konsekvenserna av förslaget för landstinget inte har kunnat utredas tillräckligt.

De översiktliga beräkningar som förvaltningen har gjort av förslagets ekonomiska effekter för landstinget visar att förändringen inte skulle vara kostnadsneutral. Bedömningen är att landstingets kostnader för långtidssjukskrivna medarbetare skulle komma att vara högre än den kompensation som föreslås ges genom sänkt arbetsgivaravgift.

Landstinget arbetar, både som arbetsgivare och huvudman för hälso- och sjukvården, med att förebygga ohälsa och delta aktivt i rehabiliteringsprocessen. De ekonomiska incitamenten för landstinget att arbeta förebyggande och aktivt delta för att medarbetare ska kunna återgå i arbete är redan idag höga. Långa sjukskrivningar medför stora kostnader för landstinget som arbetsgivare och som huvudman för hälso- och sjukvården. Förslaget om medfinansiering för arbetsgivare skulle dessutom enligt förvaltningens mening bidra till att utestänga personer med ökad risk för ohälsa från arbetslivet.




Förvaltningen avstyrker därför promemorians förslag. Förvaltningens samlade synpunkter framgår av bilagt förslag till yttrande.

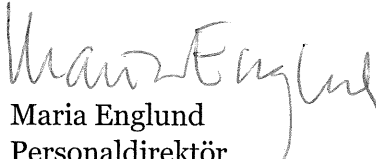
#### **Ekonomiska konsekvenser av beslutet**

Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser.

#### **Miljökonsekvenser av beslutet**

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

  
Toivo Heinsoo  
Landstingsdirektör

  
Maria Englund  
Personaldirektör

sjukfrånvaro än andra, exempelvis kvinnor. Promemorians förslag om skydd för utsatta personer på arbetsmarknaden riskerar att bidra till ytterligare stigmatisering av personer som har hög risk för långa sjukskrivningar.

Promemorians förslag om medfinansiering medför troligen ökad administration för Försäkringskassan vilket riskerar att ta fokus från myndighetens viktiga samordningsansvar i rehabiliteringskedjan.

Stockholms läns landsting anser sammantaget att det redan finns tydliga krav på och incitament för arbetsgivarna att bedriva ett proaktivt rehabiliteringsarbete och ta tillvara medarbetarnas arbetsförmåga. Arbetsgivarnas resurser bör i första hand användas till att vidareutveckla den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Fokus bör vara på att stärka samverkan mellan de olika aktörerna i sjukskrivningsprocessen och tydliggöra Försäkringskassans samordnande roll.

# Förord

Denna promemoria har utarbetats av en arbetsgrupp bestående av tjänstemän från Social- och Finansdepartementet inom ramen för regeringens åtgärdsprogram för ökad hälsa och minskad sjukfrånvaro. Arbetsgruppen har haft i uppdrag att analysera och utarbeta förslag om arbetsgivares drivkrafter att vidta insatser för att sjukskrivna arbetstagare ska kunna återgå i arbete.

I promemorian föreslås att

- arbetsgivare ska betala en särskild sjukförsäkringsavgift om 25 procent av arbetstagarnas sjukpenning från och med dag 91 i sjukfallen,
- det ska finnas ett fribelopp om 33 500 kronor. Fribeloppet gäller alla arbetsgivare och är ett skydd mot alltför höga kostnader för små arbetsgivare,
- personer med utsatt situation på arbetsmarknaden ska undantas från arbetsgivarens kostnadsansvar,
- arbetsgivaravgifterna sänks med 0,16 procentenheter. Arbetsgivaravskattningen kompenseras därigenom för de ökade kostnader som den rörliga sjukförsäkringsavgiften medför så att reformen i princip blir kostnadsneutral,
- den särskilda sjukförsäkringsavgiften beräknas och beslutas av Försäkringskassan och debiteras arbetsgivares skattekonto.